

Zvířata v beznadějné situaci

Od poslední doby ledové člověk nepochybně patří k nejvýznamnějším faktorům při vymírání živočišných druhů. Mnoho dalších druhů je dnes silně ohroženo vyhynutím, některé přímo kriticky. Přinášíme seznam pěti nejohroženějších druhů zvířat podle seznamu Světového fondu na ochranu přírody

PŘIPRAVIL VLADIMÍR SOCHA

1. OBR S DVĚMA ROHY

Od roku 1970 se populace nosorožce dvourohého (*Diceros bicornis*), jehož domovem je jih a východ Afriky, snížila o hrozivých 90 % na méně než 3 000 jedinců. Důvodem jejich úbytku je především nesmyslný lov kvůli rohům, ceněným především na asijském trhu. Obchod s nosorožčími rohy je již více než dvacet let zakázán, přesto jsou tato nezbytná nařízení stále obcházena. Nezbývá než doufat, že nosorožce dvourohého nebudou naši potomci znát jen z fotografií a filmů.

ČERNOBÍLÝ POHLED NA NOSOROŽCE

Tento druh je též nazýván nosorožcem černým (anglicky black rhinoceros). Nejde přitom o popis skutečné barevné charakteristiky zvířete. Název je protiváhou jména „nosorožec bílý“, kterým bývá označován nosorožec tuponosý (*Ceratotherium simum*). Ani v tomto případě nestála za pojmenováním barva kůže. Anglické označení „white rhinoceros“ vzniklo zkomolením afrického „wijd“, které znamená široký a vztahuje se ke tvaru horního pysku nosorožce tuponosého.

BAMBUSOVÁ DIETA

Pandy patří mezi šelmy medvědovité, přitom se však živí výhradně bambusem. Ten je ale však málo výživný, a proto jej panda musí denně spořádat 10 až 20 kilogramů. I tak ale pandy prakticky neustále hladoví a nedokážou si vytvořit žádnou tukovou zásoby.

2. SYMBOL OHROŽENÉ PŘÍRODY

Přes veškeré úsilí čínských ochranářů a zoologů by pandy velké (*Ailuropoda melanoleuca*) mohly v příštích desetiletích

čelit nebezpečí vyhynutí. Ve svém přirozeném prostředí jich dnes zbývá necelá tisícovka. To se může zdát jako poměrně vysoký počet, ve skutečnosti je ale taková populace velkých obratlovců reprodukčně velmi nestabilní

a při další ekologické krizi snadno dojde k již neodvratnému vymírání druhu. V případě pand hraje roli zejména ztráta přirozeného prostředí a pytláctví.

3. KOČKY NAMLETÉ DO LÉKŮ

Tygři (*Panthera tigris*) obývající tropická prostředí jihovýchodní Asie a oblasti s mírným klimatem na ruském Dálném východě. Vzhledem k nebezpečí, které tyto majestátní kočkovité šelmy pro neozbrojeného člověka představují, jsou bezohledně vybíjeny již po staletí. Dnes žije v divoké přírodě jen smutný zlomek někdejšího počtu tygrů, zřejmě méně než 6 000 jedinců. Stále jsou také loveni pytláky, dnes zejména kvůli poptávce po částech jejich těl v tradičním asijském lékařství.

LOVCI LIDÍ

Tygr je největší kočkovitou šelmou světa, rekordní jedinec vážil 380 kilogramů. Je jasné, že neozbrojený člověk nemůže drápům a tesákům obří kočky odolat. Mezi lety 1800 a 1900 bylo jen v samotné Indii zaznamenáno více než 10 000 lidských úmrtí způsobených tygrím útokem. Tygři zabili víc lidí než kterákoliv jiná kočkovitá šelma.

DLOUHOVĚCÍ DLOUHÁNI

Vyzy se mohou dožít až kolem 118 let a při rekordní sedmimetrové délce dosahují hmotnosti až 1,5 tuny. Největší vyzy velikostí přesahují sumce obrovského (*Pangasianodon gigas*) nebo známé arapaimy velké (*Arapaima gigas*).

4. OBĚŤ LABUŽNÍKŮ

Vyza velká (*Huso huso*) je nádherná starobylá ryba, která doplácí na chutnost svých jiker. Právě ty totiž tvoří prvotřídní, tzv. černý kaviár. Obří zástupci jeseterovitých ryb obývají zejména povodí Kaspického a Černého moře a patří mezi silně ohrožené druhy. Důvodem je nekontrolované pytláctví pro kaviár i kvalitní kůži, která je využívána v koželužnictví.

5. LOVENÝ LOVEC

Kajmanka supí (*Macrolemys temminckii*) je největší severoamerickou sladkovodní želvou. K vlastní smůle je pro kvalitu svého masa velmi oceňována gurmány. Vzhledem k rostoucí poptávce po vzácném pokrmu jsou i poslední zbytky populací tohoto pozoruhodného plaza ničeny. Jako obvykle patří mezi hlavní zájemce o maso asijský trh. Bohužel je tak zcela reálná obava, že i „aligátoří želvu“ budou naši potomci znát jen z muzejních expozic.

V JÍDLE SI NEVYBÍRÁ

Tyto dravé želvy loví ryby na vlastní návnadu - kmitající jazyk, který se podobá zmítajícímu se červovi. Jejich jídelníček se skládá z ulovených i uhynulých

ryb, ale jsou oportunisty, kteří nepohrdnou ani měkkýši, obojživelníky a zbytky jakýchkoli mrtvých vodních živočichů.